

Ikitaabo kyo'muleevi Hagayi Indangiriro

Yiki kitaabo kya Hagayi, kiyerekiini ngi-isi kwe'nyumba ya Rurema ikaba itazi yijula, kundu abandu bakaba bakoli hisiizi imyaka ikumi ni'taanu bagalusiri ukulyoka i Babeeri. Umuleevi Hagayi anabwira abandu kwo batwikire ukuyubaka inyumba zaabo, banatee yijuzza inyumba ya Rurema.

Hagayi ali mu koleesa ibibuuzo mu kuyerekana byo aloziizi ukudeta (lola 1.4, 9; 2.3, 19). Anali mu galukira-galukira amagambo. Ku mugani, amagambo: «Muyitoneese bwija» gali mu boneka mu 1.5, 7; 2.15, 18. «Nyamiri ndi kuguma na niinyu» gali mu boneka mu 1.13; 2.4. «Ngashubi shagania igulu ne'kihugo» gali mu boneka mu 2.6, 21.

Imiziizi miguma yi'sikamiro, iri mu Hagayi 1.5-6: «Kwokwo, nie Nahano wo'bushobozi bwoshi nadetaga kwokuno: “Ngiisi ibigweti bigamukoleka kwo, mubiyitoneese kwo bwija! Kundu mukabyala imbuto nyingi, haliko mwanayiji yimbula biniini naaho. Na kundu mugweti mugaalya, si mutali mu yiguta. Na kundu mugweti mugaanywa, si muki nyotiirwi. Na kundu mugweti mugayambala, si muki kaywiri. Ne'kyanya muli mu longa imbembo, ziri mu yami mala, nga zikalokezibwa mu ludaha lutule.”»

Íbiri mwo ku bwofi

- a) Hagayi abwiririra Abahisiraheeri kwo bayubakulule inyumba ya Rurema (1.1-2.19)
- b) Nahano agagingika Zurubaberi nga kamangu kaage ka yenyene (2.20-23)

Rurema akyula kwe'nyumba yage ishubi yubakululwa

¹ Ikyanya mwami Dariyo we'Perisiya akahisa imyaka ibiri atwaziri, mu lusiku lwa mbere lwo'mwezi gwe'ndatu, Nahano anatuma umuleevi Hagayi imwa guvuruneeri Zurubaberi mugala Shalityeri, kuguma no'mugingi mukulu Yoshwa mugala Yozadaki.

²⁻³ Uyo Hagayi, anagendi bwira abandu kwo Nahano wo'bushobozi bwoshi adetaga kwokuno: «Yaba bandu, bagweti bagaadeta kwe'kyanya kyo'kuyubakulula inyumba ya Nahano, kitazi hika. ⁴ Aaho! Ka bimùkwiriiri mutuule mu nyumba ndimbiise bwija, ne'nyumba ye'mwani iki shasiri?

⁵ «Kwokwo, nie Nahano wo'bushobozi bwoshi nadetaga kwokuno: “Ngiisi íbigweti bigamùkoleka kwo, mubiyitoneese kwo bwija!

⁶ Kundu mukabyala imbuto nyingi, halikago mwanayiji yimbula biniini naaho.

Na kundu mugweti mugaalya, si mutali mu yiguta.

Na kundu mugweti mugaanywa, si muki nyotiirwi.

Na kundu mugweti mugayambala, si muki kaywiri.

Ne'kyanya muli mu longa imbembo, ziri mu yami mala, nga zikalokezibwa mu ludaha lutule.”

⁷ «Nie Nahano wo'bushobozi bwoshi, nadetaga kwokuno: “Ngiisi íbigweti bigamùkoleka kwo, mubiyitoneese kwo bwija!”

⁸ «Muzamuukire mu migazi, munaleete ibiti, munayubakulule inyumba yani. Ee! Iyo nyumba, ngagishambaalira ngana, na ndonge ukukizi huuzibwa mwo.

⁹ «Mwehe, kundu mukalangaalira umwimbu mwingi, haliko mwanayiji yimbula muniini naaho. Gulya muniini, ikyanya mukagutaahana, n'gayami guyehuulira hala.

«Nie Nahano wo'bushobozi bwoshi, namùbuuza kwokuno: “Kituma kiki byaba kwokwo? Yuvwagwi! Inyumba yani iki shasiri. Kundu kwokwo, ngiisi muguma winyu agweti agahahalira iye'mwage naaho. ¹⁰ Kyo kitumiri igulu lyahangama, litananyeesa invula. Ni'daho likoli gubuusiri. ¹¹ Mu kihugo, n'galeeta mwe'kikamo, gira kishereeze imigazi, ne'ngano, ne'mizabibu, ne'mizehitsuuni, kiri ne'zindi mbuto. Abandu bakola mu libuuka, kiri ne'bitugwa. Ngiisi kyo mwâli kizi yitubanula kwo, kikasherebera ngana.”»

¹² Ha nyuma, lirya igambo lyo Rurema Nahamwabo akababwira ku njira yo'muleevi Hagayi, uyo Zurubaberi mugala Shalityeri, no'yo musingi mukulu Yoshwa, mugala Yozadaki, kuguma na'bandu booshi ábakahunguuka, banalisimbaha. Ee! Uyo Hagayi, Nahano ye

kamútuma. Kwokwo, abandu banayoboha Nahano.

¹³ Ha nyuma, ulya Hagayi, indumwa ya Nahano, anabwira abandu kwokuno: «Nie Nahano nadetaga kwo nyamiri ndi kuguma niinyu.»

¹⁴ Kwokwo, guvuruneeri Zurubaberi we'poroveesi ye'Buyuda, Nahano anamúkania umutima, kuguma no'lya musingi mukulu Yoshwa, kiri na ngiisi ábakahunguuka. Kyanatuma bagatondeera ukuyubakulula irya nyumba ya Rurema wabo, anali ye Nahano wo'bushobozi bwoshi! ¹⁵ Ku kyanya bakatondeera, kwâli riiri mu siku makumi gabiri na zina zo'mwezi gwe'ndatu, gwa gwogwo mwaka gwa kabiri gwo'butwali bwa mwami Dariyo.

2

Ubulangashane bwe'nyumba mbyahya ya Rurema

¹ Mu siku makumi gabiri na luguma, zo'mwezi gwa kalinda, Nahano anashubi tuma indumwa ku njira yo'muleevi Hagayi, ti: ² «Ugendi mbwirira Zurubaberi mugala Shalityeri, guvuruneeri we'Buyuda, kuguma no'musingi mukulu Yoshwa, mugala Yozadaki, kiri na booshi ábakahunguuka, ti: ³ “Mu kati kiinyu, nyandi uki kengiiri ngiisi kwe'yi nyumba yâli langashiini bweneene? Aaho! Kuti kwo mukoli gibwini? Hali ikyanya mwabona kwo'bwija bwayo ndaabwo! ⁴ Nie Nahano nadetaga kwokuno: E Zurubaberi, usikame! Na naawe, e musingi mukulu Yoshwa, mugala Yozadaki, usikame! Kiri

na niinyu mweshi, mwe batuulaga ba mu kino kihugo, musikame! Nie Nahano wo'bushobozi bwoshi, nadeta kwokuno: Mukolage ngana-ngana! Haliko, tuyamiinwi!

⁵ «Aaho! Ku kirya kyanya mukashaaga mu kihugo kye'Miisiri, n'gamùlagaania kwo tugayamanwa. Ee! Umutima gwani gugamùyama mwo. Ku yukwo, mutayobohe! ⁶ Nie Nahano wo'bushobozi bwoshi nadetaga kwokuno: Ha nyuma hiniini, ngashubi shagania igulu ne'kihugo. Ee! Ngashagania inyaaja, kiri no'bulambo.* ⁷ Ku yikyo kyanya, ngashagania imilala yoshi. Leero, abandu be'yo milala yoshi bagakizi leeta ubugale bwabo mwi'no nyumba. Naani ngagiyijuzza kwo'bulangashane ngana-ngana! ⁸ Iharija, biri bindu byani. Kiri ne'nooro, biri bye'mwani. ⁹ Ku yukwo, iyo nyumba mbyahya, igalangashana bweneene ukuhima irya ya mbere. Ee! Hano handu, abandu bagahalongera umutuula. Nie Nahano wo'bushobozi bwoshi, nie ndesiri kwokwo.»

Abandu booshi bali ne'kikwi

¹⁰ Mwami Dariyo, ku mwaka gwa kabiri gwo'butwali bwage, mu siku makumi gabiri na zina zo'mwezi gwo'mwenda, Nahano anashubi tuma umuleevi Hagayi kwokuno: ¹¹ «Umbwirire abagingi, bashuvye ku kino kibuzo: ¹² “Tudete ngo'mundu angayabiira umulondo gwage, anagukenyerere mwe'ndongo ye'nyama keera iyataluulwa. Ha nyuma, yugwo mulondo gunayileeze ku mukate, kandi iri ku shogo

* **2:6** 2.6 Baheburaniya 12.26.

nzobeera, kandi iri ku divaayi, kandi iri ku mavuta, kandi iri bindi byokulya ibiyimbwa ho. Aaho! Ka kwokwo yiby byokulya bigaaba bikoli talwirwi imwa Rurema?”» Yabo bagingi, ti: «Aahabi!»

¹³ Hagayi anashubiza, ti: «Hali icyanya umundu angadetwa kwo akola na'kashembo, mbu bwo ahuma ku kirunda. Ha nyuma, uyo mundu anakengeere ashubi huma ku byokulya. Aahago! Ka kwokwo birya byokulya bigayami ba bikola na'kashembo?» Na wa nabo, ti: «Ee ma! Nabyo bigaaba bikoli yulubiiri!»

¹⁴ Haaho, Hagayi anashubi deta, ti: «Nahano agweti agakyula kwokuno: “Kwokwo, kwo biri imwa'batuulaga ba mu kino kihugo. Byoshi byo bali mu gira, bikoli yulubiiri. Na byoshi byo bali mu kizi ndangira ku katanda, nabyo biri na'kashembo.”»

Ukulyokera zeene, mutegeereze bwija

¹⁵ Nahano anashubi deta: «Yiryo igambo, ukulyokera zeene, muliyitoneese kwo bwija. Aaho! Ikyanya mutâli zaazi tondeera ukukuumania amabwe go'kuyubakulula inyumba yani, kuti kwo bikaba? ¹⁶ Ikyanya mwâli langaliiri kwo mugalonga ibitiri makumi gabiri bye'ngano mu kihinda, si mwâli kizi longa ibitiri ikumi naaho. Ne'kyanya mwâli kizi genda, mbu muvunuulage ilitiri makumi gataanu ze'divaayi, mwâli kizi vunuula ilitiri makumi gabiri naaho.

¹⁷ «Ikyanya mwâli kizi gira mbu mubyale imbuto, n'gazishereeza, mu kuziboza halinde kwi'sina, nanakizi zifukumulira kwo'lugungu. Kundu kwokwo, mutanangalukira nie Nahano.

18 «Zeene buno, ziryagagi siku makumi gabiri na zina zo'mwezi gwo'mwenda, lunali lwo lusiku bakabiika kwo'lutaliro lwe'nyumba ya Nahano. Aaho! Ukulyokera zeene, yaga magambo, mugayitoneese kwo bwija. 19 Biry a bihinda biinyu bye'ngano, ka bitali peperege? Kiri ne'rya mizabibu, ne'rya mitiini, na galya makomamanga, ne'rya mizehitsuuni, nabyo byafunyaala. Kundu kwokwo, ukulyokera zeene, ngola ngakizi mugashaanira.»

Rurema alagaania Zurubaberi ubugashaane

20 Ku lwolulya lusiku lwa makumi gabiri na zina lwo'mwezi gwo'mwenda, Nahano anashubi bwira Hagayi ubugira kabiri kwokuno: 21 «Ugendi mbwirira Zurubaberi, guvuruneeri we'Buyuda kwokuno: “Ngola ngashagania igulu ne'kihugo. 22 Abaami ba mu kihugo, ngola ngabanyanyaga haashi. Yabo baami, ngola ngabamala imisi. Amagaare gaabo gi'zibo, ngagakunangulira haashi. Ngakabulira na abali mu gagenda kwo. Ifwarasi zaabo, zigayami fwa. Na abali mu zigendera kwo, bagayitana ku ngooti.

23 «“E Zurubaberi, mugala Shalityeri! Keera n'gakutoola, gira ungolere. Unakola mukozi wani! Kwokwo, ku lwolwo lusiku, ngakutuma, na ngugire nga kamangu kaani ka nienyene. Kwokwo, kwo ndesiri, nie Nahano wo'bushobozi bwoshi!”»

**Ibibiriya: Igambo Iya Rurema mu ndeto
ye'kifuliiru
Fuliiru: Ibibiriya: Igambo Iya Rurema mu ndeto
ye'kifuliiru (Bible)**

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Fuliiru

Contributor: SIL International (in Africa)

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Feb 2023 from source files
dated 29 Jan 2022

871cddeb-c358-58e1-a46a-1b6006a51f3b